

اثر شوری آب آبیاری بر جوانه‌زنی بذر ریحان (*Ocimum basilicum*)

علیزاده، علی^۱ و علی اکبر رامین^۲

۱ کارشناس بخش تحقیقات گیاهان دارویی مرکز تحقیقات کشاورزی اصفهان ۲ استادیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز

ریحان (*Ocimum basilicum*) علاوه بر اینکه یکی از سبزیجاتی است که مصرف فراوان در کشورمان دارد، یکی از مهمترین گیاهان دارویی در جهان به شمار می‌رود که از طرف وزارت جهاد کشاورزی و کارخانجات تولید کننده گیاهان دارویی، جزء گیاهان اولویت‌دار برای کشت انبوه گیاهان دارویی توصیه شده است. با توجه به اهمیت این گیاه و همچنین توجه به این نکته که در بسیاری از مناطق خشک و نیمه خشک ایران، آبها و زمین‌های شور و نیمه شوری وجود دارد که زراعت بسیاری از گیاهان را با مشکل مواجه کرده است، آزمایشی برای بررسی رفتار جوانه‌زنی این گیاه در سال ۱۳۸۰ در آزمایشگاه دانشکده کشاورزی شهید چمران اهواز انجام گردید. برای این منظور، آزمایش باهفت تیمار شوری (صفر (شاهد)، ۱، ۲، ۳، ۴، ۹، ۱۲ و ۱۵ dS/m) در دما ۲۵ درجه سانتیگراد در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۴ تکرار انجام گرفت. بر اساس نتایج به دست آمده از این آزمایش، اثر تیمارها بر درصد جوانه‌زنی و میانگین متوسط زمان جوانه‌زنی در سطح یک درصد معنی‌دار بود. میانگین‌های درصد جوانه‌زنی در ۴ گروه مختلف آماری قرار گرفتند. بالاترین میانگین درصد جوانه‌زنی در شاهد و EC های ۱ و ۳ dS/m (۷۵٪) و کمترین میانگین آن در dS/m $\text{EC}=15$ (۲٪) مشاهده شد. میانگین‌های متوسط زمان جوانه‌زنی در ۲ گروه آماری قرار گرفتند. کمترین متوسط زمان جوانه زنی در dS/m $\text{EC}=1$ با ۴۵/۲۲۵ ساعت و بیشترین آن در dS/m $\text{EC}=15 = 98/143$ ساعت مشاهده شد. اعداد خام با استفاده از نرم‌افزار SAS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پیشنهاد می‌گردد ادامه مراحل رشد گیاه در EC های مختلف آب آبیاری مورد بررسی قرار گیرد.